

HØRINGSUTTALELSE:

Grødem menighet setter pris på at Kirkerådet også ønsket å høre menighetenes stemme i høringen om justering av hovedgudstjenesten i Den norske kirken.

Vi oppfatter forslagene til endringer i gudstjenesten som innstramminger i forhold til menighetens valgfrihet og muligheten til å variere gudstjenestens uttrykk. Dette beklager vi sterkt, og vi mener det er svært uheldig i en tid med fallende oppslutning.

Kirkerådets forslag gjør i praksis "gjenkjennelse" til det viktigste prinsippet i møte med utformingen av kirkens gudstjenester. Dette kan karakteriseres som skivebom i forhold til våre utfordringer. Vi vil anslå at en svært liten andel av deltakere på våre gudstjenester har et aktivt forhold til gudstjenester i andre sokn.

En utfordring for kirken er at veldig mange unge, i minst en generasjon med folkekirkemedlemmer, ikke har et forhold til den tradisjonelle gudstjenestens språk og musikalske uttrykk. I den grad de har det, er det på ingen måte et entydig positivt forhold. Å ensrette gudstjenestene vil ikke bidra til det mangfoldet vi trenger i gudstjenestelivet for å nå disse.

Detaljreguleringer i liturgien (f.eks at man gjør Dagens bønn obligatorisk og at man må stå under Inngangssalmen) bidrar kun til å innskrenke muligheten for mangfold i gudstjenestelivet. Vi beklager også fjorårets vedtak i Kirkemøtet der man begrenser valgfriheten i forhold til den liturgiske musikken.

Vi ønsker ikke å kvitte oss med det tradisjonelle gudstjenesteuttrykket. Men vi må våge å la nye arbeidsmåter, nye fellesskapsformer og nye kulturelle uttrykk stå side om side med de gamle.

Gudstjenestereformen medførte et betydelig arbeidspress på råd, frivillige og ansatte. Vi kom likevel i mål med et rammeverk for liturgi som vi lever godt med. For å nå ut til flest mulig og for å feire gudstjeneste i et rikt mangfold, har vi valgt å bruke tre liturgier. Disse er alle godkjent etter dagens ordning. En liturgi tar utgangspunkt i liturgien av 1977 og bevarer preget i denne, både i ord og toner, bla med bruk av orgel. En er mer tilpasset menighetens demografi og har et lettere og mer moderne preg, særlig i musikalsk uttrykk. En liturgi er tilpasset familiegudstjenester, dvs barnefamilier.

Vi ville sterkt beklage om vi må radikalt endre disse. Det vil ikke føre mye positivt med seg lokalt.

Svar på høringsspørsmål:

1a: Hvordan mener dere gudstjenestereformen har påvirket gudstjenestelivet i deres menighet og i Den norske kirke?

Reformen har gitt fleksibilitet til å gjøre stedege tilpasninger i gudstjenesten. Vi mener at det er positivt for mangfoldet i kirken at vi kan feire gudstjenester med ulikt preg, både mellom ulike menigheter og internt i vår menighet. Det er bare en fordel at en gudstjeneste i Grødem kirke kan være annerledes enn en gudstjeneste i domkirken. Reformen gav oss mulighet til å f.eks velge enklere liturgiske melodier, noe som passer bedre inn i våre overordnede strategier for menigheten.

Vektleggingen av nattverd som normalordning i gudstjenesten og utstrakt bruk av nattverd ved intinksjon har bidratt til å senke terskelen og øke nattverdssøkningen, særlig blant unge og personer som ikke frekventerer søndagsgudstjenesten så ofte.

1b: Hva har fungert godt, og hva har fungert dårlig ved gudstjenestereformen?

Se svar på spørsmål 1a ang. hva som har fungert godt. Gudstjenestereformen har ellers gitt oss et godt rammeverk for gudstjenestefeiringen i menigheten.

Vi har flere års erfaring med ulike liturjer, pga. endringer i staben. Dette har gjort det synlig for oss at gudstjenestene i svært stor grad preges av presten, selv om liturgien er den samme. Vår erfaring er vel kanskje at prest/liturg/musiker preger opplevelsen av gudstjenesten mer enn selve liturgien.

1d: Hvilke behov ser dere for et mer variert gudstjenesteliv med ulike former for gudstjenester?

Vi ser et stort behov for dette. Vi tror ikke at kirken lenger kan regne med å nå hele samfunnet gjennom en enkel form for gudstjeneste. Ulikt preg på gudstjenestene ulike steder, men også mer mangfold i en og samme gudstjeneste er nødvendig. Kirkens språk og musikalske uttrykk er i dag tilpasset de generasjonene som allerede er etablert i kirken. For å nå nye generasjoner, må kirken våge å la det tradisjonelle stå side om side med nye måter å uttrykke seg på. Det er likevel viktig å bevare de ulike hovedleddene i gudstjenesten, for slik å stå i en 2000-årig tradisjon som er gjenkjennbar på tvers i hele den kristne kirken.

3b: Ledd 1 Forberedelse:

Vi mener at det fungerer godt å ta kunngjøringer som en del av dette punktet, framfor å bryte opp gudstjenesten rett etter prekenen med kunngjøringer. Derfor er vi uenige i at det kun kan være "informasjon om dagens gudstjeneste" på dette punktet. Det må likevel gjerne understrekes at informasjonen skal være kort og kan suppleres med/erstattes av informasjon på evt. skjerm. Vi er også uenige at formuleringen "«La oss være stille for Gud»" gjøres obligatorisk.

3c: Ledd 2 Inngangssalme:

Det er helt unødvendig å gjøre det obligatorisk at menigheten skal stå under Inngangssalme og Hilsen. Dette kan menighetene selv vurdere.

Høringsspørsmål 3e: Er dere enige i at samlingsbønnen ikke lenger blir obligatorisk, men et valgfritt ledd?

Vi syns samlingsbønn fungerer godt hos oss, men har ingen problemer med at den gjøres valgfri.

3f: Ledd 5 Syndsbekjennelse:

Vi syns det er et godt forslag å ta med formuleringen "Guds barmhjertighet er stor" i innledningen til syndsbekjennelsen. Vi mener imidlertid det burde være fullt mulig for menigheten å formulere egen syndsbekjennelse i tillegg til de fire foreslåtte alternativene.

Høringsspørsmål 3i: Er dere enige i at ledd 8 Dagens bønn blir obligatorisk i alle hovedgudstjenester, og ikke et valgfritt ledd?

Vi er sterkt uenige i dette. Samlingsbønn fungerer fint.

4c: Ledd 12 Evangelium:

Vi er uenige i at det innføres en obligatorisk respons etter evangelielesningen. Det kan gjerne være en valgmulighet, men det bør også være mulig å kun avslutte lesningen med "Slik lyder Herrens ord" og gå rett over i preken.

4i: Ledd 117 Forbønn for kirken og verden:

Vi er uenige i at muligheten til å kombinere bønnevandring og nattverd tas bort. Dette har fungert bra hos oss i de relativt få gudstjenestene som er lagt opp slik.

Høringsspørsmål 5a: Kommenter gjerne nattverdpraksisen i menighetene i dag med tanke på særkalk og/eller intinksjon og med tanke på mottakelse av nattverd stående eller knelende på alterringen/altersranken?

Vektleggingen av nattverd som normalordning i gudstjenesten og utstrakt bruk av nattverd ved intinksjon har bidratt til å senke terskelen og øke nattverdssøkningen, særlig blant unge og personer som ikke frekventerer søndagsgudstjenesten så ofte. Tilrettelegging av nattverden for alle (alder, funksjonsnivå, osv.) tilsier økt bruk av intinksjon. Det er også en rekke praktiske forhold som tilsier bruk av intinksjon, ikke minst ved godt besøkte gudstjenester.

Kneling og særkalk benyttes ved høytidsgudstjenester og gudstjenester med et preg nærmere 1977-liturgien. Det er mange som liker denne opplevelsen knyttet til å knele ned.

Høringsspørsmål 5b: Gi gjerne kommentarer til valgene av ordene som er foreslått.

Vi mener at det gjennomgående bør brukes samme formuleringer som brukes i bibeloversettelsen fra 2011, altså "kropp" og "beger".

Høringsspørsmål 5e: Har dere kommentarer eller endringsforslag til ledd 19 og 20 i høringsforslaget?

Vi mener at prefasjonsdialogen bør gjøres valgfri, og at det altså bør stå "Her kan følge..." el.l.